

POSUDEK KONZULTANTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorózanta:	Lucia Nymšová
Téma práce:	Vyživovací povinnost rodičů a dětí
Rozsah práce:	90 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	září 2009

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózantkou zvolené téma lze považovat nikoliv za nové, nýbrž za aktuální. Důvodem je skutečnost, že právní úprava této problematiky obsažená v zákoně o rodině je tradičně předmětem zevrubného zájmu veřejnosti jak odborné, tak laické. V poslední době jsou intenzivně diskutovány zejména mediálně přitažlivé okruhy problémů souvisejících s výživným, jako je např. výše výživného v případě „mediálně známých“ tváří. Tyto debaty mají mnohdy silné emocionální zabarvení. Právě z tohoto důvodu lze uvítat práci, která je jako právně-teoretické dílo ze své podstaty od tohoto zabarvení oproštěna a poskytuje tak solidní základ a fakta pro skutečně seriózní diskurz na tomto právní problematice.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování rigorózantkou zvoleného tématu vyžaduje znalost teoretického pojetí institutu výživného, přičemž této problematice je tradičně věnována značná pozornost. Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, při čemž lze čerpat z bohaté monografické i časopisecké literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

Rigorózantka si však stanovuje také cíle v rovině právní sociologie, když chce zjistit, jakými okolnostmi a důvody se soudy řídí při rozhodování o výživném. Z těchto závěrů pak chce vyvodit doporučení *de lege ferenda*. Takto stanovená východiska a cíle jsou vzhledem k požadavkům na práce tohoto druhu zvolena vhodně.

Níže bude posouzeno, zda si rigorózantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila, zda je její práce s těmito základními východisky koherentní a zda získala, zpracovala a řádně zhodnotila také výše uvedené okruhy z právní praxe.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol, kterých je celkem deset (včetně úvodu a závěru). Těžiště práce je obsaženo zejména ve třetí, čtvrté a páté kapitole, které autorka podrobněji člení do podrobnějších podkapitol. V závěru autorka přehledně srovnává závěry, k nimž v práci dospěla a vyslovuje své vlastní hodnocení. Neopomíná zmínit ani návrh nového občanského zákoníku (již v deváté kapitole). Kromě těchto kapitol jsou zvlášť vyčleněny úvod, seznam použité literatury, shrnutí v anglickém jazyce a seznam klíčových slov. Po formální stránce je členění práce vyhovující požadavkům na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

Vzhledem k níže uvedenému lze práci hodnotit jako přínosnou rigorózní práci, v níž je zvolené téma zpracováno přehledně a pečlivě. Je nepochybné, že autorka vynaložila při psaní této rigorózní práce značné úsilí, zejména při zpracování kapitol, které tvoří těžiště celé práce. Proto lze uzavřít, že práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem rigorózní práce je zjistit, jakými okolnostmi a důvody se soudy řídí při rozhodování o výživném. Autorka tento cíl splnila, práce je podrobná a při tom systematicky pojatá.
Samostatnost při zpracování tématu	Z práce je zřejmé, že autorka nejen vyhledala četnou literaturu, ať už monografického či časopiseckého rázu a rovněž vyhledala relevantní judikaturu. Autorka se s prameny nejen řádně seznámila, nýbrž s nimi také náležitě pracovala. Lze uzavřít, že autorka při zpracování postupovala natolik samostatně, nakolik se očekává od autora tohoto druhu práce.
Logická stavba práce	Z hlediska logické stavby práce nelze autorce nic zásadního vytknout. Logický postup se započíná již v úvodní kapitole, kde autorka vymezuje pojem výživného a přibližuje jeho účel. Drobnou výtku lze mít k pořadí podkapitol „zahraniční úpravy“ a „historický vývoj“. Za vhodnější považuji opačné pořadí těchto dvou částí, než jaké zvolila autorka. Vyčlenění rozboru zahraničních úprav by jí zároveň umožnilo zpracovat hlubší srovnávací pohled na tuto problematiku. Třetí kapitola pojednává o vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem, čtvrtá pak o povinnosti dětí vůči rodičům. Také systematické členění těchto dvou kapitol na podkapitoly je vhodně zvoleno (podrobný popis by ovšem byl již nad rámec tohoto posudku). Pátá kapitola se zabývá adekvátní výši výživného, přičemž autorka postupuje podle jednotlivých faktorů, které jeho výši ovlivňují. Tato kapitoly jsou pak vhodně doplněny kapitolami, v nichž je zpracována související problematika, především podmínky pro změnu výživného, obecný korektiv dobrých mravů (ve specifickém vztahu k výživnému) a užití výživného ve prospěch matky. Již samotný název této kapitoly může působit poněkud provokativně, o to více však upoutá čtenářovu pozornost. O to více zasluží pozitivní hodnocení, že i tuto kapitolu (třebaže nejde o těžiště práce) rigorózní autorka zpracovala – byť na základě jedné modelové situace – podrobně a podle mého názoru také velmi přesvědčivě i z věcného hlediska. Pak již následují systematicky nezbytné kapitoly s úvahami <i>de lege ferenda</i> , včetně návrhu nového občanského zákoníku, závěru, který obsahuje jak shrnutí autorčiných poznatků, tak i její vlastní hodnocení. Lze uzavřít, že logická stavba práce je vhodná a že práce z tohoto hlediska splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný, autorka jej navíc vhodně rozčlenila na seznam literatury monografické a časopisecké. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s více než patnácti

	publikacemi a s šestnácti odbornými články. To je vzhledem k požadavkům na práce tohoto druhu postačující, třebaže by jistě bylo možno pracovat i s dalšími zdroji. Postrádám – a to vzhledem na zmínku o zahraničních úpravách – práci s alespoň základními cizojazyčnými prameny.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka zvolené téma zpracovala zevrubně a důkladně. Kladně lze hodnotit především její systematickosti. Opomenuta nezůstala ani hlavní judikatura, což je vzhledem ke stanovenému cíli práce zcela nezbytné. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala řádně, včetně začlenění vhodně rozšiřujících kapitol.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy či tabulky, což je vzhledem k danému tématu pochopitelné. V seznamu použitých zdrojů postrádám seznam použitých judikátů. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá. Zejména v současné době, kdy je úroveň českého jazyka mnohdy pokleslá, lze práci autorky s českým jazykem hodnotit kladně, poklesky jsou řídké (str. 94: „vymáhat po povinných s určitým <i>penálem</i> “ – autorka má jistě na mysli určitou peněžní částku – <i>penále</i> /neskloňuje se!/, nikoli vak na psací potřeby - penál).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce se autorka vysloví k mediálně často zmiňované otázce zvýšení vymahatelnosti výživného pomocí zadržení řídičského průkazu do doby úplné úhrady výživného. Autorka uvede, které státy k tomuto opatření přistoupily. Dále zhodnotí, zda se taková úprava nestřetává s jinými právy, dokonce ústavně zaručenými (např. právo na svobodné podnikání). Pokud shledá střet hodnot chráněných těmito dvěma instituty, provede test přiměřenosti, při čemž vyjde – co do kritérií testu – z ustálené judikatury Ústavního soudu ČR.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené drobné výhrady, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
---	--------------	---

V Praze dne 24. září 2009

 JUDr. Dita Fríntová, Ph. D.
 konzultant rigorózní práce